

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Nr. 16146, 16.09.2025

Biroul permanent al Senatului

320

18.09.2025

Bp.....

Către: Domnul Mario-Ovidiu OPREA
Secretar general, Senatul României
secretariat.sg@senat.ro

Biroul permanent al Senatului

364, 6.10.2025

Stimate domnule secretar general,

Ca urmare a solicitării formulate în cadrul adresei dumneavoastră nr. 4848 din 03.09.2025, înregistrată la Autoritatea Electorală Permanentă cu nr. 16146 din 11.09.2025, având ca obiect *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.115/2015 privind alegerea autorităților administrației publice locale și a Legii nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, în vederea recunoașterii dreptului candidaților independenți de a înregistra și utiliza un semn electoral – Bp.320/2025*, vă comunicăm următoarele:

În esență, propunerea legislativă vizează modificarea și completarea textului Legii nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, precum și al Legii nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, în sensul recunoașterii dreptului candidaților independenți de a înregistra și utiliza semn electoral la scrutinurile reglementate de aceste acte normative.

Raportat la argumentele prezentate de inițiatori în cadrul expunerii de motive, apreciem că adoptarea soluției legislative propuse reprezintă o decizie aflată exclusiv la latitudinea forului legislativ.

I. Raportat la conținutul propunerii legislative, cu referire la articolele I și II, semnalăm următoarele:

În ceea ce privește propunerea de modificare a Legii nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, arătăm că textele propuse nu sunt corelate cu reglementările legale în vigoare, nu întrunesc exigențele de claritate, precizie și previzibilitate a legii, ceea ce contravine rigorilor de tehnică legislativă instituite prin Legea nr. 24/2000 privind normele de

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, textul art. 59¹ alin. (2) lit. a) propus de inițiatorul proiectului, intră în contradicție cu dispozițiile art. 4 alin. (2) și (3) coroborat cu art. 47 alin. (1) și art. 48 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, care instituie condiția de eligibilitate conform căreia „*Pot candida numai persoanele care au domiciliul pe teritoriul unității administrativ-teritoriale în care urmează să fie alese*”, în mod implicit, depunerea candidaturii fiind restricționată geografic la circumscripția electorală de domiciliu a candidatului. Precizăm că noțiunea de „*domiciliu*” utilizată de Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, are înțelesul stabilit de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, aprobată prin Legea nr. 290/2005, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Dispozițiile art. 48 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, instituie o excepție de la această regulă, potrivit căreia, „*O persoană nu poate accepta candidatura decât pentru o singură circumscripție electorală, cu excepția cazului în care candidatura se depune atât pentru un consiliu local, cât și pentru consiliul județean.*”

În plus, art. 7 alin. (4) și (5) din lege prevăd că o persoană poate candida pentru un singur consiliu local și un singur consiliu județean și numai pentru o singură funcție de primar sau de președinte al consiliului județean. O persoană poate candida în același timp pentru funcția de consilier local, de consilier județean, de primar sau de președinte al consiliului județean. O persoană poate candida în același timp pentru funcția de consilier local și de consilier județean.

În contextul acestor prevederi rezultă că numai partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale pot depune liste de candidați în mai multe circumscripții electorale, ori în toate circumscripțiile electorale, sub condiția utilizării aceluiasi semn electoral în toate circumscripțiile electorale, conform art. 59 alin. (5) din lege.

Prin urmare, în condițiile în care, cu excepția prevăzută expres de art. 48 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, un candidat independent nu poate candida în mai multe circumscripții electorale, apreciem că textul art. 59¹ alin. (2) lit. a) propus este și lipsit de eficiență legislativă.

De asemenea, textul art. 59¹ alin. (2) lit. b) propus de inițiator contravine dispozițiilor art. 59 alin. (1) din Legea nr. 115/2015, conform căroră, în forma în vigoare a legii, semnele electorale se comunică Biroului Electoral Central în termen de 10 zile de la constituirea acestuia.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Rațiunea pentru care legiuitorul organic a stabilit competența de înregistrare și centralizare a semnelor electorale în sarcina Biroului Electoral Central, a fost aceea de a se exercita un control de legalitatea asupra semnelor electorale și a utilizării acestora în contextul complexității scrutinului de referință.

Astfel, deși există riscul încărcării activității Biroului Electoral Central având în vedere numărul mare de candidați independenți, din rațiuni ce țin de evitarea depunerii aceluiași semn electoral de către mai mulți candidați, semnele electorale trebuie depuse la Biroul Electoral Central.

În plus, având în vedere rigoarea textului normativ cerută de prevederile Legii nr. 24/2000, republicată, cu modificările ulterioare, pentru clarificarea sintagmei care desemnează „biroul electoral competent” apreciem că în textul propus la lit. b) a alineatului antereferit trebuie menționat „biroul electoral de circumscripție”, sintagmă menționată ca atare în textul Legii nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, acesta neputând fi, în cazul candidatului independent, decât cel constituit în circumscripția electorală pentru care acesta candidează.

Mai semnalăm faptul că, în cadrul textului art. 108¹ alin. (1) propus, autorul proiectului nu stabilește cu claritate sancțiunea incidentă contravenției propuse prin acest text, iar referirea la textul art. 109 din lege nu este relevantă întrucât prin acest articol, legiuitorul a prevăzut expres cuantumuri diferite ale sancțiunii amenzii în raport de pericolul social al contravențiilor săvârșite.

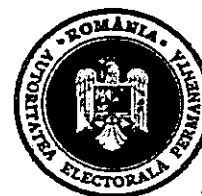
Cu atât mai neclar este textul alin. (2) al aceluiași articol propus de inițiator, având în vedere că art. 109 din lege are un singur alineat, iar constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la art. 108 se face de către autoritățile prevăzute expres de art. 110 alin. (1) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, raportat la competențele acestora în funcție de tipul contravenției săvârșite și persoana făptuitorului.

Totodată, referitor la modificarea Legii nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, atragem atenția că introducerea textului propus al art. 98 lit. d¹) nu îndeplinește criteriile de claritate și predictibilitate stabilite de Legea nr. 24/2004, cu modificările ulterioare. Semnalăm faptul că instituirea unei fapte contravenționale prin textul antereferit, fără a reglementa expres aspectele referitoare la tratamentul sancționator aplicabil în ipoteza săvârșirii faptei contravenționale, respectiv organul competent să o constate și să o sancționeze, lipsește de predictibilitate textul propus de inițiator.

Arătăm că sancțiunile contravenționale au scopul de a sancționa o anumită conduită considerată ilicită prin dispozițiile legale, având în vedere prevederile art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căroră: „constituie

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

contravenție fapta săvârșită cu vinovăție stabilită și sancționată prin act normativ sau administrativ". Nu se poate recunoaște valabilitatea unei sancțiuni contravenționale neprevăzute expres printr-un act normativ, deoarece în caz contrar orice persoană s-ar vedea expusă unor măsuri arbitrare care privesc bunurile sau persoana sa, fără ca în prealabil să cunoască sancțiunea aplicabilă în raport de fapta ilicită care îi este imputată.

Astfel, textele propuse prin care se dorește modificarea cadrului contravențional prevăzut de legile electorale în discuție, nu sunt corelate nici cu dispozițiile art. 2 alin. (1), ale art. 3 alin. (1) și ale art. 15 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare, conform cărora, *„prin legi, ordonanțe sau hotărâri ale Guvernului se pot stabili și sancționa contravenții în toate domeniile de activitate”, actele normative prin care se stabilesc contravenții cuprinzând „descrierea faptelor ce constituie contravenții și sancțiunea ce urmează să se aplice pentru fiecare dintre acestea; în cazul sancțiunii cu amendă se vor stabili limita minimă și maximă a acesteia (...)”, iar contravenția este constatată și sancționată, „printr-un proces-verbal încheiat de persoanele anume prevăzute în actul normativ care stabilește și sancționează contravenția, denumite în mod generic agenți constatatori.”*

Relativ la modificarea art. 61 din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, textul art. 61 alin. (5¹) propus de inițiator ar trebui reformulat astfel încât să rezulte cu claritate faptul că pentru „fiecare candidat independent” se va imprima câte un patruleter distinct pe buletinul de vot.

Suplimentar față de observațiile mai sus menționate, semnalăm necesitatea reformulării textelor propuse de inițiatori, atât sub aspectul corectitudinii gramaticale, cât și sub aspectul clarității și fluenței textului normativ.

II. Privitor la art. III - „Norme Metodologice”, propus de inițiator, apreciem că nu se identifică necesitatea elaborării unor norme metodologice întrucât legislația electorală în vigoare cuprinde reglementări exprese cu privire la semnele electorale, specifice fiecărui tip de scrutin, iar, în perioadele electorale, eventualele aspecte procedurale neclare pot face obiectul unei hotărâri sau decizii date în interpretarea sau aplicarea legii de către Biroul Electoral Central în considerarea atribuțiilor acestuia prevăzute de legislația electorală de a asigura respectarea și aplicarea corectă a dispozițiilor legale privitoare la alegeri pe întreg teritoriul țării și de a asigura interpretarea unitară a prevederilor acestora.

Precizăm că nu pot fi stabilite obligații în sarcina Biroului Electoral Central în afara unui context electoral întrucât, în materie electorală, birourile electorale sunt organisme cu activitate jurisdicțională care se constituie în conformitate cu legile electorale pentru fiecare scrutin în parte și funcționează pe perioade limitate, numai pe durata alegerilor, cu o

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

competență specială, membrii acestora exercitând în realizarea atribuțiilor ce le revin o funcție ce implică autoritatea de stat.

În susținerea celor menționate anterior, arătăm că, potrivit Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 16/2017, „(.) birourile electorale de circumscripție sunt entități fără personalitate juridică, cu activitate limitată în timp, pe perioada alegerilor. Aceste birouri electorale de circumscripție, alături de Biroul Electoral Central, birourile electorale ale secțiilor de votare și oficiile electorale, sunt constituite pentru organizarea și desfășurarea alegerilor în condiții de legalitate și corectitudine, iar membrii ce le alcătuiesc exercită activități care implică manifestarea puterii de stat, prin aceea că operațiunile electorale desfășurate de aceste persoane sunt cele prin care are loc delegarea suveranității naționale de către popor unor autorități alese după principii democratice, după cum se arată și în art. 2 din Constituția României, republicată.” În considerentele aceleiași decizii Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că „birourile electorale sunt organisme administrativ-electorale cu prerogative temporare de putere publică”, iar „în legile care reglementează alegerile sunt reglementate competențe specifice și proceduri specifice desfășurării alegerilor, atât pentru structurile sau organismele electorale (...).”

Prin urmare, obligațiile indicate în textul propus de inițiatorul proiectului de lege, stabilite în sarcina Biroului Electoral Central, nu pot fi implementate, acest text fiind lipsit de eficacitate juridică.

În concluzie, deși, pe fond, considerăm că modificarea sistemului electoral reprezintă o decizie la latitudinea Parlamentului României, întrucât textul Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali și a Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, în vederea recunoașterii dreptului candidaților independenți de a înregistra și utiliza un semn electoral – Bp. 320/2025 necesită numeroase reformulări și completări, nu susținem adoptarea acesteia în forma propusă de inițiatori.

Cu considerație,

p. Președinte. /
Zsombor VAJDA

Exemplar 2/2